

Doğma, canım-varlığım qədər
sevdiyim Azərbaycanımın
mənim qibləgahımdır

Ilham Aliyev

Qəzet 1921-ci
ildən çıxır

ŞƏRQ qapısı

Təsisçi: Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi və Nazirlər Kabineti

Sayı: 34 (23.446)

20 fevral 2020-ci il, cümə axşamı

Gündəlik ictimai-siyasi qəzet

www.serqqapisi.az

Qiyməti 20 qəpik

Rəsmi xronika

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev fevralın 19-da İtaliya Respublikasına dövlət səfərinə gəlib.

Dövlətimizin başçısının şərafinə Romanın "Fiumicino" Beynəlxalq Hava Limanında fəxri qarovul dəstəsi düzülüb.

Prezident İlham Əliyevi və birinci xanım Mehriban Əliyevanı İtaliya Xarici İşlər Nazirliyinin Dövlət Protokol İdarəsinin rəisi İniqo Lambertini, bu ölkənin Azərbaycandakı səfiri Auqusto Massari və digər rəsmi şəxslər qarşılayıblar.

***

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev həmin gün Romadakı məşhur "Villa Borghese" parkında dahi Azərbaycan şairi və mütəfəkkiri Nizami Gəncəvinin abidəsini ziyarət edib.

Prezident İlham Əliyev, birinci xanım Mehriban Əliyeva və qızları Leyla Əliyeva abidənin önünə gül dəstələri qoyublar.

Bu abidə "Dahi Azərbaycan şairi və mütəfəkkiri Nizami Gəncəvinin 870 illik yubileyinin keçirilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2011-ci il 23 dekabr tarixli Sərəncamına əsasən ucaldılıb.

Naxçıvan Muxtar Respublikasının Nazirlər Kabineti yanında "ASAN xidmət" Mərkəzinin yaradılması haqqında Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi Sədrinin Sərəncamı

Naxçıvan Muxtar Respublikası Konstitusiyasının 5-ci maddəsinin II hissəsinin 22-ci bəndini rəhbər tutaraq, "Naxçıvan şəhərində "ASAN xidmət" Mərkəzinin layihələndirilməsi və tikintisi ilə bağlı tədbirlər haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2020-ci il 16 yanvar tarixli Sərəncamının icrasını təmin etmək məqsədilə

qərara alıram:

- Naxçıvan Muxtar Respublikasının Nazirlər Kabineti yanında "ASAN xidmət" Mərkəzi yaradılsın.
- Naxçıvan Muxtar Respublikasının Nazirlər Kabineti:
  - "ASAN xidmət" Mərkəzinin Əsasnaməsini və ştat strukturunu hazırlayıb təsdiq etsin;

2.2. Bu Sərəncamdan irəli gələn digər məsələləri həll etsin.

**Naxçıvan Muxtar Respublikası
Ali Məclisinin Sədri Vasif TALIBOV**

Naxçıvan şəhəri, 19 fevral 2020-ci il

Aqrar Sığorta Fondunun yaradılması günün tələbidir

Muxtar respublika iqtisadiyyatının mühüm sahələrindən biri də aqrar bölmədir. Bu sahənin inkişafı üçün məqsədyönlü tədbirlərin keçirilməsi böyük əhəmiyyət daşıyır. Ona görə ki, aqrar sektor insan həyatı üçün zəruri istehlak məhsullarının böyük bir qismini təmin edir. Bu baxımdan qidalanma sisteminin coğrafi mühit və mədəni faktorlar əsasında formalaşdığı, əhalinin ərzaqla təminatının strateji əhəmiyyət kəsb etdiyini nəzərə alaraq hər bir ölkənin özünəməxsus, müstəqil aqrar siyasətinin olması mühüm bir vəzifə kimi ortaya çıxır.

Kənd təsərrüfatında istehsalın əsas amillərindən birincisi torpaqdır. Ancaq torpaqda baş verə biləcək xoşagəlməz hadisələrə istehsalçılar tərəfindən tam nəzarət edilə bilmir. Yəni istehsalçının iradəsindən kəndə baş verən təbii hadisələri istehsal səviyyəsinə birbaşa təsir edir. Texniki tədbirlərlə qarşısını almaq mümkün olmayan risklərin baş verməsi fermerləri çox çətin vəziyyətə salır, onların istehsal fəaliyyətlərinə mənfi təsir edir. İnkişaf etmiş və etməkdə olan bir çox ölkələrdə kənd təsərrüfatı sığortalarnın tətbiqi ilə bu fəlakətlərin səbəb olduğu zərərlərin qarşısı alınır. Fəlakətlərə qarşı texniki tədbirlər yetərli olmadıqda kənd təsərrüfatı sığortalari ziyanın aradan qaldırılması üçün zəmanət yaradır. Aqrar sığorta istehsalçının gəlirlərində sabitliyi təmin edir, yeni texnologiyaların tətbiqinə dəstək verir.

Kənd təsərrüfatı sığortası mexanizminin tətbiqi qeyri-neft sektorunda ümumi daxili məhsulun artırılması ilə yanaşı, ərzaq təhlükəsizliyinin təmin olunmasına və aqrar sektorun investisiya cəlb ediliyinin yüksəlməsinə də müsbət təsir göstərir. Nəticədə, aqrar sığorta sisteminin tətbiqi ilə kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalının davamlılığı və dayanıqlılığı təmin olunur. Belə ki, bu sistemin təkmilləşdirilməsi idxaldan asılılığın azaldılmasına və ixrac potensialının artmasına mühüm töhfə verməklə bərabər, aqrar sahədə çalışan sa-

hibkarların maliyyə resurslarına çıxışını asanlaşdırır, bu sahəyə biznes marağının artmasına, sahibkarlığın genişləndirilməsinə və investisiyaların təşviqinə şərait yaradır. Bununla əlaqədar olaraq Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi Sədrinin 2020-ci il 8 yanvar tarixli Fərmanı ilə Naxçıvan Muxtar Respublikasında Aqrar Sığorta Fondu yaradılıb. Fondun yaradılması bəhs etdiyimiz istiqamətdə çox mühüm addımlardan biridir.

Aqrar Sığorta Fondu muxtar respublikada aqrar sığorta sisteminin təşkilini, inkişafını və dayanıqlılığını, habelə idarəedici qurumun formalaşdırılması və onun fəaliyyətinə nəzarət etmək məqsədilə yaradılmış qeyri-kommeriya hüquqi şəxsidir.

Fondun Nizamnaməsində aqrar sığorta sahəsində dövlətin vəzifələri, sığortanın predmeti, sığorta üzrə təminat verilən risklər, sığortanın tənzimlənməsi əksini tapıb. Aqrar sığortanın predmetinin tərkibinə kənd təsərrüfatı bitkiləri və bitkiçilik məhsulları üzrə (buğda, arpa, qarğıdalı, kartof, şəkər çuğunduru, tütün, üzüm, limon, badam), kənd təsərrüfatı heyvanları və kənd təsərrüfatı məqsədilə yetişdirilən heyvanlar üzrə (1 yaşından 7 yaşına qədər südlük inək və camışlar), akvakultura məhsulu üzrə (balıqlar) aid edilir.

Aqrar sığorta predmetləri təbii hadisələr, o cümlədən təbii fəlakətlər, yanğınlar, zəlzələlər, qasırğa, fırtına, dolu, torpaq sürüşməsi, bitki xəstəlikləri və zərərvericilər, yoluxucu xəstəliklər və zəhərlənmələr, ilan

və ya həşərat sancması nəticəsində ölüm, kütləvi zəhərlənmələr nəticəsində ölüm, zəhərli otlar və yemlərdən istifadə, vəhşi heyvanların hücumu və xüsusi təhlükəli ziyanvericilərin yayılması və hücumu, üçüncü şəxslərin hərəkətləri üzrə risklərin bir və ya bir neçəsindən sığortalanırlar.

Aqrar sığortahaqqının hər bir sığorta məhsulu üzrə dövlət büdcəsinin vəsaiti hesabına ödənilməli olan hissəsi kənd təsərrüfatı bitkiləri və bitkiçilik məhsulları, kənd təsərrüfatı heyvanları və kənd təsərrüfatı məqsədilə yetişdirilən heyvanlar və akvakultura məhsulları üzrə 50 faiz həcmində müəyyən edilib.

Qeyd edək ki, fonda ümumi rəhbərliyi və nəzarəti ictimai əsaslarla fəaliyyət göstərən və 3 üzvdən ibarət İdarə Heyəti həyata keçirir. Fondun idarəedici qurumunun hərəkət və hərəkətsizliyindən verilmiş şikayətlərə baxılması üçün fond daxilində fəaliyyət göstərən Apellyasiya

Şurası yaradılır. Aqrar sektorda sığorta ilə bağlı bütün məsələlər fond tərəfindən tənzimlənir.

Yuxarıda sadalanan bütün məsələlərin, yəni sığorta mədəniyyətinin insanlara aşılınması, əhalinin sığorta haqqında olan məlumatlılığının aradan qaldırılması, ixtisaslı kadrların hazırlanması muxtar respublikamızda sığorta sisteminin daha da inkişafına böyük təsir göstərəcək və cəmiyyətdə sığortaya qarşı müsbət fikrin yaranmasına kömək edəcəkdir.

Zəkəriyyə GÖZƏLOV
Naxçıvan Muxtar Respublikası
Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin
aparat rəhbəri

Naxçıvan Muxtar Respublikasının Nazirlər Kabineti yanında İcbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyinin 2020-ci il iş planına uyğun olaraq "Naxçıvan Muxtar Respublika Xəstəxanası" publik hüquqi şəxsinə çalşan tibb işçiləri üçün daha bir maarifləndirici tədbir keçirilib.

Tibb işçiləri üçün maarifləndirici tədbir keçirilib

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi Sədrinin "Naxçıvan Muxtar Respublikasında icbari tibbi sığortanın tətbiqinin təmin edilməsi ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında" 2019-cu il 26 dekabr tarixli Sərəncamından irəli gələn vəzifələrin icrası çərçivəsində keçirilən tibb işçiləri üçün maarifləndirici tədbiri giriş sözü ilə İcbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyinin əməkdaşı Vüsal Məmmədov açdı. O bildirdi ki, muxtar respublikada icbari tibbi sığortanın tətbiqi uğurla davam etdirilir. Rayon mərkəzi xəstəxanasında və icbari tibbi sığortanın tətbiqində iştirak edən digər tibb müəssisələrində agentliyin qeydiyyat məntəqələri yaradılıb və fəaliyyətləri təmin edilib. Əhalinin sığortalınması prosesi həyata keçirilib, müraciət edən şəxslərlə sığorta müqaviləsi bağlanılıb. Göstərilən tibbi xidmətin keyfiyyətinin artırılması məqsədilə mərkəzi xəstəxanalarda müvafiq şöbələr yenidən təşkil edilib, tibb müəssisələrində "Səhiyyə İnformasiya İdarəetmə Sistemi" yaradılıb, həkim ambulatoriyaları və feldşer-mama məntəqələri yenidən qurulub. Vurğulanıb ki, müvafiq sərəncamlara uyğun olaraq Akademik Zərifə Əliyeva adına Naxçıvan Şəhər Poliklinikasına, Naxçıvan Muxtar Respublika Xəstəxanasına, Əziz Əliyev adına Mərkəzi Uşaq Xəstəxanasına, Naxçıvan Muxtar Respublikası Doğum, Kardiologiya, Yoluxucu Xəstəliklər mərkəzlərinə, Ağciyər Xəstəlikləri Dispanserinə və Naxçıvan Şəhər Təcili Tibb Mərkəzinə publik hüquqi şəxs statusu verilib, tibb işçilərinin əməkhaqları əhəmiyyətli dərəcədə artırılıb. "Tibbi sığorta haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda edilmiş müvafiq dəyişikliklərlə xidmətlər zərfi, sığorta haqları, sığortaçı, sığortaolunanların hüquqları, vəzifələri, sığorta hadisəsi zamanı sığortaolunanlara dəyən ziyanın ödənilməsi və onlara tibb müəssisələrində tibbi xidmət göstərilməsinin qaydaları daha da təkmilləşdirilib.

Sonra agentliyin əməkdaşı Ülviyyə Babayevanın mövzu ilə bağlı çıxışı dinlənilib.

Tədbirin sonunda iştirakçıların sualları cavablandırılıb.

**Naxçıvan Muxtar Respublikasının
Nazirlər Kabineti yanında
İcbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyi**

Mineral sular dünyada qeyri-bərabər yayılmaqla bəzi yerlərdə böyük quyular və hövzələr, bəzi yerlərdə isə kiçik bulaqlar şəklində mövcuddur. Fərqli növlərdə olan mineral sular, insanlar tərəfindən müxtəlif məqsədlər üçün istifadə edilməkdədir. Bir sıra xəstəliklərin müalicəsində, su tələbatının ödənilməsində, turizm potensialının təbliğində onların əhəmiyyətli rolu vardır. Təbiətin əsas neməti olan bu cür resurslar artıq ölkələr tərəfindən geniş məqsədlərin həyata keçirilməsi üçün istifadə olunmaqdadır.

Mineral sular həm də iqtisadi baxımdan böyük əhəmiyyət kəsb edir. Artıq dünyanın bəzi inkişaf etmiş dövlətlərində qablaşdırılmış su istehsalı ümumi sənayenin bir hissəsi kimi qəbul olunur. Hazırda dünya iqtisadi sistemində butulka olunan mineral suyun miqdarı nəzərəcarpaq dəyərdə çoxalır. Xüsusən inkişaf etmiş ölkələrə xarakterik olan bu xüsusiyyət onunla əlaqələndirilir ki, bu ölkələrdə əhalinin böyük əksəriyyəti iri şəhərlərdə məskunlaşıb. Qablaşdırılmış mineral sular həcminə görə Amerika Birləşmiş Ştatlarında mühüm içki kateqoriyasındadır.

Bu gün mineral suların istehsalı və satışı bazarında geniş rəqabət mövcuddur. İrili-xırdalı xeyli sayda firmaların məhsullarının bazarlara çıxarıldığını nəzərə alsaq, onların sırasında keyfiyyətsiz və istifadəyə

yararsızlarının da olduğunu söyləmək olar. Ona görə də istifadəçilər daha çox dağlardan axıb gələn təbii mənşəli və sertifikatlaşdırılmış istehsalat əsaslanan məhsullara üstünlük verməlidirlər.

Ümumi olaraq mineral suların iqtisadi baxımdan səmərəliliyindən danışarkən qeyd etməliyik ki, hər hansı bir bölgədə belə suların mövcud olması məhsulun qablaşdırılması üçün müəssisə və sənaye obyektlərinin yaradılması zərurətini də ortaya çıxarır. Bu da əlavə gəlir və iş yerləri deməkdir. Eyni zamanda təcrübə göstərir ki, yeraltı sularla zəngin olan bölgələr zaman keçdikcə turistlərin diqqətini də cəlb edir.

Məlum olduğu kimi, mineral bulaqların əsas yayılma areallarından biri də ölkəmizin dilbər guşələrindən hesab olunan Naxçıvan Muxtar Respublikasıdır. Bəzi mənbələrdə göstərilir ki, ölkəmizdə mövcud olan mineral bulaqların 30-35 faizi məhz muxtar respublika ərazisindədir.

Burada müxtəlif tip karbonatlı suların olması ərazinin zəngin hidro-mineral ehtiyatları ilə əlaqəlidir. Bu zənginlik hesabına muxtar respublika ərazisi "Mineral sular muzeyi" adlandırılır. Təhlillər göstərir ki, uzun zamandan bəri ərazidə mövcud olan mineral suların böyük əksəriyyəti götürülən işlər nəticəsində

Mineral sular muxtar respublikamızın iqtisadiyyatına töhfələr verir

müalicəvi faydaları ilə bərabər, iqtisadi töhfəsini də verməkdədir. Belə ki, bu gün muxtar respublikamızda istehsal olunan suların əksəriyyəti daxili tələbatı lazımcına təmin etməklə yanaşı, həm də xarici bazarlara və qonşu ölkələrə də ixrac olunur.

Naxçıvanda hazırda istehsal olu-

nan, qablaşdırılan və satışı təşkil edilən sular arasında "Badamlı", "Sirab", "Çınqılı", "Gülüstən", "Böyrək suyu" xeyli üstünlük təşkil edir ki, onların istifadə tarixi bir neçə onilliklər öncəyə gedib çıxır. Günümüzə də isə bu suların markalarına artıq, demək olar ki, ölkəmizin bütün regionlarında rast gəlmək mümkündür. Sevindirici haldır ki, bu gün muxtar respublikamızda istehsal olunan və ISO 9001-2015

mənşəli "Çınqılı" və "Böyrək suyu" da müəyyən əhəmiyyətə malikdir. Düzdür, "Sirab" və "Badamlı" qədər məşhur olmasalar da, bunlar muxtar respublikada ucuz və keyfiyyətli içməli suya olan tələbatın ödənilməsində əsas məhsullardır və gələcəkdə onların da ixracı gözlənilir.

Bəs qeyd olunan suların iqtisadi baxımdan effektivliyi necə qiymətləndirilə bilər? Vurğulanmalıdır

mətləri olduqca sərfəlidir və hər kəsin büdcəsinə uyğundur. Demək olar ki, müvafiq müəssisələrin, restoran və mağazaların ilin hər fəslində süfrə suyuna olan tələbatı lazımcına ödənilir. Bu gün muxtar respublikada toy və şadlıq mərasimlərində yerli istehsal olan sular üstünlük təşkil edir ki, bu da əhalinin xərclərinin

tənzimlənməsinin əsas meyarıdır. Eyni zamanda "Sirab" və "Badamlı" mineral suları hazırda ölkəmizdə ən ucuz satılan mineral sular arasında yer alır. Bu sular ölkəmizə idxal olunan digər mineral sularla fərqli olaraq istehlakçılara daha ucuz qiymətə təklif olunur.

Bunu da qeyd etmək ki, "Badamlı" mineral suyunun istehsal olunduğu müəssisə 2019-cu ildə yenidən qurulub, burada quraşdırılan müasir

avadanlıqların sayəsində zavodun istehsal gücü artırılıb. O cümlədən "Sirab" mineral suyunun istehsal olunduğu müəssisə də son illərdə yeni texnoloji avadanlıqlarla təmin olunub. Gələcəkdə hər iki müəssisənin məhsullarının Avropa bazarlarına çıxarılması

planlaşdırılır. Hesab edirik ki, olduqca faydalı və ekoloji cəhətdən təmiz olan bu məhsulların ixrac potensialının artırılması gələcəkdə muxtar respublika iqtisadiyyatının maliyyə dayanıqlılığının gücləndirilməsinə və şəxəli inkişafına stimül verəcəkdir.

Eltun İBRAHİMOV
AMEA Naxçıvan Bölməsinin
əməkdaşı, iqtisad üzrə
fəlsəfə doktoru

Daha bir su dəyirmanı ikinci "ömrünü yaşayır"

Ona "həyat verilməsi" tariximizə ehtiramın ifadəsidir

Tarixi mənbələrdən məlumdur ki, çox qədim dövrlərdən taxılçılığın inkişaf etdiyi Azərbaycanla hələ Neolit dövründə taxılın una çevrilməsi üçün sadə dən daşlarından istifadə olunub. Bu əl dəyirmanlarını sonradan su və yel dəyirmanları əvəz edib. Dəyirmanların inkişafı və təkmilləşməsi əmək məhsuldarlığının yüksəlməsi və dənün üyüdülməsinin yaxşılaşması ilə nəticələnib. XX əsrdə elektrikli işləyən dəyirmanların yaranması su dəyirmanlarının sıradan çıxmasına və unudulmasına səbəb olub. Lakin muxtar respublikamızda bu gün də su dəyirmanlarından geniş istifadə edilir. Bu da o deməkdir ki, diyarımızda qədim məişət ənənələri qorunub yaşadırlar.

Naxçıvan Muxtar Respublikasında taxılçılıq strateji əhəmiyyətə malik istiqamət kimi daim diqqətdə saxlanılır. Statistika nəzər salsaq görərik ki, 2019-cu ilin məhsulu üçün 33 min 308 hektar sahədə taxıl əkilib. Bunun da 31 min 667 hektarı payızlıq, 1641 hektarı isə yazlıq taxıl olub. Taxıl zəmilərinin 24 min 729 hektarında buğda, 8579 hektarında isə arpa əkilib. Bir il öncəyə nisbətən taxıl əkin sahəsi 825 hektar artıb. 2019-cu ildə taxıl zəmilərindən 102 min 984 ton məhsul tədarük edilib ki, bu da bir il öncəki göstəricidən 5295 ton çoxdur.

Qayıdaq söhbətimizin əvvəlinə. Muxtar respublikamızda tarixi-mədəni irsimizin bir parçası, milli məişətimizin ayrılmaz hissəsi kimi su dəyirmanlarının bərpası diqqət mərkəzində saxlanılır. Belə dəyirmanlardan biri də Ordubad rayonunun Darkəndindədir.

Məlumat üçün bildirik ki, Darkənd Aza kənd inzibati ərazi dairəsinin tərkibindədir, bir-birinə bitişik yaşayış məntəqələridir. Deyilənə görə, buradakı dəyirman, təxminən, ötən əsrin 40-cü illərində tikilib. Uzun illər Darkənd sakinlərinin istifadə edildikləri dəyirman 2000-ci ilin əvvəllərində camaatın vəsaiti ilə qismən təmir olunsa da, ondan uzun müddət

istifadə etmək mümkün olmayıb. Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi Sədrinin diqqət və qayğısı ilə 2019-cu ildə milli-mədəni və tarixi dəyərlərimizə qayğının ifadəsi kimi dəyirmanın yenidən qurulmasına başlanılıb, cari il yanvar ayının 13-də isə istifadəyə verilib. Qeyd etmək ki, bu, muxtar respublikada bərpa olunan beşinci su dəyirmanıdır.

Biz də dəyirmanın yenidən qurulması ilə bağlı kənd sakinlərinin fikirlərini öyrəndik. Ağsaqqallardan Hüseyin Süleymanovla həmsöhbət olduq. O bildirdi ki, Ordubad rayonunda əkinçilik yerli əhalinin başlıca məşğuliyyət sahələrindədir. Taxılçılıq isə əkinçiliyin əsasını təşkil edir. Hər il zəmilərdən bol məhsul əldə olunur. Darkənddə də taxılçılıq inkişaf edir. Əkin yerlərindən yaxşı məhsuldarlığa nail olan torpaq mülkiyyətçilərinin üz tutduqları yerlərdən biri də su dəyirmanlarıdır. Dəyirmanlar xalq arasında keyir-bərəkət rəmzi kimi dəyərləndirilir. Vaxtilə kəndimizdəki dəyirmandan qonşu kəndlərin sakinləri də istifadə ediblər. Darkənd su dəyirmanının yenidənqurulmadan sonra istifadəyə verilməsi bütün kənd sakinlərini sevindirir. Çünki bu dəyirmanda istehsal olunan un

kənd sakinlərinin tələbatını ödəyəcək, onların yaşayışına müsbət təsirini göstərəcək.

Digər kənd sakinini Rəhim Allahverdiyev isə dedi ki, dənün üyüdülməsinin sürəti suyun gurluğundan və daşların diametrindən asılıdır. Dəyirman su kanalının çəkilməsi də işimizi asanlaşdırıb. Su dəyirmanında üyüdülmədən bişirilən çörək daha dadlı və ətirli olur. Digər tərəfdən, belə dəyirmanlarda əldə olunan undan bişirilən çörək keyfiyyəti ilə yanaşı, insan orqanizmi üçün də çox faydalıdır. Su dəyirmanının yenidən istifadəyə verilməsi digər yaxın kəndlərin sakinlərinə də ondan yararlanmaq üçün geniş imkan açır.

Ruzi-bərəkət, halallıq rəmzi kimi müqəddəs sayılan su dəyirmanları haqqında Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri deyib: **"Bu gün müstəqil ölkəmizdə bütün sahələrin inkişafı ilə yanaşı, tarixi-mədəni irsimizin qorunması istiqamətində də ardıcıl tədbirlər həyata keçirilir. Çünki hər bir tarixi-mədəni abidə xalqımızın milli sərvəti, onun tarixini və qədim mədəniyyətini yaşadan nümunədir. Buna görə də muxtar respublikamızda tarixi-mədəni abidələrimizin qorunması istiqamətində ardıcıl tədbirlər görülür. Bu tədbirlər çərçivəsində xalqımızın məişət mədəniyyətinin bir parçası olan su dəyirmanlarının yenidən bərpa olunaraq istifadəyə verilməsi mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Xalqımızın tarixi-mədəni dəyərlərini qorumaq vacib məsələdir. Hər bir ölkənin keçmişi həm də onun abidələrində yaşayır..."**

Dəyirmanlarımız bərəkət ocağı, ruzi mənbəyi, bizə ulu babalarımızın yadigarıdır. Darkənddəki bu yadigar da tariximizə böyük ehtiramın bariz ifadəsi kimi artıq ikinci "ömrünü yaşamaqda", kənd sakinlərinə öz töhfəsini verməkdədir. Onu qoruyub saxlamağı və gələcək nəsillərə çatdırmağı isə dəyirmandan istifadə edənlər özlərinin mənavi və vətəndaşlıq borcu hesab edirlər.

Güntac ŞAHMƏMMƏDLİ

Muxtar respublikanın təbii sərvətlərinin səmərəli istifadəsinin tənzimlənməsi, flora və fauna ehtiyatlarının qorunması, ətraf mühit komponentlərinə təsirlərin azaldılması və nəzarətdə saxlanılması məqsədilə Naxçıvan Muxtar Respublikası Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi tərəfindən yanvar ayında da tədbirlər davam etdirilmişdir. Ətraf mühitin mühafizəsi, qanunsuz ov edilməsi hallarına qarşı mübarizə aparılması məqsədilə 12 yoxlama-reyd keçirilmiş, 5 inzibati xəta qeydə alınmış və qanunauyğun tədbirlər görülmüşdür.

Ekoloji maarifləndirmə tədbirləri davam etdirilir

Bu məqsədlə Şahbuz rayonunun Küktü, Ordubad rayonunun Unus kəndlərində əhali arasında ekoloji-hüquqi maarifləndirmə tədbirləri keçirilmiş, ətraf mühitin mühafizəsi, brakonyerlik hallarına qarşı mübarizə, yaşlılıqların artırılması, çay vadilərinin, suların qorunması və ailə təsərrüfatlarının inkişaf etdirilməsində yabanı meyvə, dərman bitkilərindən səmərəli istifadə yolları müzakirə olunmuşdur. Həmçinin Şəhur, Babək və Kəngərli rayonlarında heyvandarlığın inkişaf etdirilməsi, məhsuldarlığın artırılması və yay-qış otlaqlarından səmərəli istifadə qaydaları haqqında heyvandarlar və təsərrüfat sahibləri ilə söhbətlər aparılmışdır.

Ötən ay Şəhur, Şahbuz, Culfa, Ordubad və Kəngərli rayonlarının yaşayış məntəqələri ərazilərində monitorinqlər təşkil edilmiş, məişət, tibbi və bərk tullantıların idarə olunması kimi fəaliyyət sahələrində qiymətləndirmə işləri həyata keçirilmişdir. Sədarək rayonu ərazisindən keçən Şir arxından su nümunələri götürülərək analizlər aparılmışdır.

Hesabat ayında yeni salınmış meyvə və üzüm bağlarına, tinglik sahələrinə baxış keçirilmiş, həmin ərazilərin gəmirici ziyanvericilərin təsirinə qorunması, fauna ehtiyatlarının qaba yem və daşduza olan tələbatının ödənilməsi üçün biotexniki tədbirlər aparılmışdır. Ərazilərə, ümumilikdə, 1450 kiloqram daşduz, 120 kip qaba yem və 2300 kiloqramdan çox meyvə-tərəvəz qalığı dağıdılmışdır.

Naxçıvan Muxtar Respublikası
Ekologiya və Təbii Sərvətlər
Nazirliyinin mətbuat xidməti

Oxucu məktubları

Bizə yazılar

Bu yurdu gözəlləşdirən el məhəbbətidir

Taksiyə ayləşib Sədərək kəndinə yola çıxdıq. Yollar bərbad gündə idi. Evə çatdıq, işıq, qaz olmaması bir yana, bir tərəfdən də erməni hücumu dayanmır, top səmindən qulaq tutulurdu. Qonağı olduğum evin sahibi həyətdəki, bəlkə də, həyətdəki son quzunu məni yaxşı qarşılamaq üçün kəsdi. Təndir qalayib çörək də bişirdi. Süfrəni aç-aça dil-ağız elədi: “Ay bala, Allah bu erməninin üzünü qara eləsin. Kəsiblər yolu-izi, qazi, işığı. Qonaq qarşısında da xəcalət olur insan”.

İki gün qala bildim həmin il Naxçıvanda. O çətin günlərdə xalqın birliyini, vətənpərvərliyini, yurd sevgisini gördüm. İnsanların döyüşü necə həvəslə getdiklərini, Vətənlərini necə ürəkdən sevib qoruduqlarını bu gün də heyranlıqla xatırlayıram. Budur, 29 ildən sonra yenə Naxçıvanda yam. Bu dəfə Şərur rayonuna toya gəlmişəm. Təyyarə hava limanına endi. Taksiyə ayləşib yola çıxdığımda qarşılaşdığım mənzərə inanılmaz idi. Bir diyar nə qədər inkişaf edib dəyişə bilər? Gördüklərim qarşısında heyrətlənir, “doğrudanmı bura 29 il öncə gördüyüm Naxçıvandır?” – deyə düşündürdüm. Abad yolları, təmiz küçə və prospektlərin, yolboyu baş-başa verən ağacların üzərinə həzin-həzin yağan qar, sanki bu gözəlliyə daha bir gözəllik qatırdı. Sakitlik həzin bir nəğmə kimi insanın ruhuna rahatlıq gətirirdi. Mən görün deyil, bura bir cənnətdir, – deyə düşünür-düşünür kəndə çatırıq. Mühəribənin izlərindən əsər-əlamət belə, yoxdur daha. Abad evlərin pəncərələrindən düşən işıq, bacalardan çıxan tüstü, asfalt yol, ali təhsil ocağını xatırladan məktəb binasını görəndə

illər öncəki top mərmiləri ilə xarabaya çevrilən Sədərək kəndini xatırlayıram. Və düşünürəm ki, buradakı insanlar vaxtilə düşməyə sinə gərdikləri kimi, uzun illərdir, blokadada yaşaya-yasaya öz yurd-yuvalarını inkişafa da qovuşdura biliblər.

Mehriban, güləruz insanların əhatəsində süfrə başındayam... Bu dəfə onların çöhrəsində rahatlığın, firavanlığın sevincini duyuram. İllər öncəki tələşin yerini bu gün asayış, əmin-amanlıq, rifah alıb. Daha da gözəl olacaq. Mən buna əminəm, ona görə ki, burada tarix-böyü hər kəsin qəlbində el sevgisi, torpaq məhəbbəti olub.

Novruz MƏMMƏDZADƏ
Dağıstan Respublikasının sakini

*Qədim Naxçıvanın səmimi insanlarına salamlarımı çatdırıram!
Bakiya qayıdarkən belə, bir həftə qonaq olduğum Qafqazın cənnəti, qədim Naxçıvanda keçirdiyim günləri xəyalımda canlandırırım. Naxçıvana ilk dəfə 1991-ci ildə naxçıvanlı bir tələbə yoldaşım ilə yay tətildə gəlmişdim. Şəhərin hava limanı məndə xoş təəssürat yaratmışdı. Hava çox isti, çöldə taksi gözləyəndə kölgəsinə sığınacağımız bir ağac yox idi. Yerli sakinlərdən biri dedi ki, qış çox sərt keçdiyi üçün məcbur qalıb ağacları kəsib onunla isinirik.*

Minnətdarlıq

Vətəni qoruyanların arxasında güclü dövlətimiz dayanır

Hörmətli redaksiya!

Gözümün ilki, böyük oğlum Asif 1998-ci ildə hərbi xidmət zamanı şəhid olub ölümsüzlüyə qovuşub. O öz qanı ilə adını tarixə yazdı, məni isə şəhid anası kimi müqəddəs məqama layiq gördü. Oğul itkisindən elə sarsılmışdım ki, bundan sonrakı həyatımda onsuz necə yaşayacağımı bilmirdim. Amma həyatımın ən çətin anlarında

mərkəzində yeni inşa edilən binada mənzillə təmin olundum. Yeni ilin ilk günlərində bu hədiyyə ailəmizin sevincinə səbəb olmaqla bərabər, dövlətimizə minnətdarlıq hissini də artırdı.

Bu gözəl, qədim diyarda bizim kimi şəhid ailələrinə göstərilən qayğı səngərdə döyüşən hər bir hərbinin sabaha inamını artırır, onları döyüşə daha da ruhlandırır. Onlar əmindirlər ki, Vətən yolunda canlarından keçməli olsalar, ailələrinin arxasında duracaq, onlara qayğı göstərəcək güclü dövlətimiz var. Asif kimi oğullarımız yenə də iradə və əzmkarlıqla, canları bahasına olsa belə, Vətənimizi qoruyacaqlar.

Mən bir şəhid anası kimi şəhid ailələrinə qayğı ilə yanaşan Ali Məclis Sədrinə minnətdarlığımı bildirirəm.

Tükəzban İSMAYILOVA
Babək rayon sakini

muxtar respublika rəhbərinin və həmyerlilərimin dərdimə şərik olmaları yanın ürəyimə su səpdi. Uzun illərdir ki, Babək rayonunun Şıxmahmud kəndində yaşayırdım. Düzü, övladların ailə qurandan və nəvə sahibi olandan sonra ikiotaqlı mənzil bizə yetmirdi. Elə bu səbəbdən də Naxçıvan Muxtar Respublikası Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinə müraciət etdim. Nazirliyin işçiləri qısa bir vaxtda mənimlə görüşüb mənzil şəraitimlə maraqlandılar. Yanvarın 14-də Babək rayon

Razılıq

Yurdumuz firavan günlərini yaşayır

Salam, hörmətli redaksiya!

Bu məktubu sizə ünvanlamağı öz vətəndaşlıq borcum bilirəm. Çünki bu qədər qayğı və diqqəti qiymətləndirməmək mümkün deyil. Yaşadığım Xələcdə, elə qonşu kəndlərdə də böyükdən-küçüyə məni hamı tanıyır. Elə bilirəm, sözlərim kənd sakinlərinin hamısı şərik olar. Dədə-babadan buranın yerli sakinləriyik, yaşımız da az deyil. Bu yurd heç vaxt indiki kimi abad olmayıb. Heç yatsaq yuxumuza da girməzdi ki, bu cür şəraitə malik məktəbimiz, xidmət mərkəzimiz olacaq. SSRİ dövründə çöldə, kolxozda, fermada gün çıxandan ta gün batana kimi işləyirdik. Vallah, elə olurdu vaxt tapıb yemək də yeyə bilmirdik. Tonlarla tütən, üzüm, pambıq təhvil verirdik. Zəhmətimizin qarşılığında yenə də şəraitəzləndirməyə əziyyət çəkirdik. Nə yolumuz-izimiz, nə xəstəxanamız, nə də telefonumuz var idi. İndi şükür Allaha, güllük-gülüstana çevrilib kəndlərimiz. Cavanlar nə yaxşı ki o dövrləri, necə çətin sınaqlardan keçib bu günə gəldiyimizi görməyiblər. Amma biz yaşlı nəsil o çətin, ağır zamanları heç vaxt unutmarıq. Hər gün bu yeniliyə, gözəlliyə baxdıqca insan fərəh hissi keçirir. Şükürlər olsun, yaxşı yaşamağımız üçün hər cür şəraitimiz var.

Bu məktub vasitəsilə kənd sakinləri adından firavan günlərimizin səbəbkarına, qurub-yaradanlara ürək dolusu minnətdarlığımızı çatdırırıq.

Cəmşid HƏSƏNOV
Şərur rayon Xələc kənd sakini

Sahibkarlara qayğı onların fəaliyyəti üçün böyük stimuldur

Salam, hörmətli redaksiya!

Bu məktubu sizə Babək rayonunun Şıxmahmud kəndindən yazıram. Bildiyiniz kimi, bu gün muxtar respublikamızda sahibkarlığın inkişafına hərtərəfli diqqət və qayğı göstərilir. Son illərdə qədim diyarımızda müxtəlif sahələrdə öz işini quran, fəaliyyətləri ilə həm də yeni iş yerlərinin yaradılmasına böyük töhfə verən sahibkarların sayının artması bunun parlaq nümunəsidir.

Görülən işlər çərçivəsində ailə təsərrüfatlarına göstərilən qayğının da nəzərə alınması olmasın. 2019-cu ilin muxtar respublikada “Ailə təsərrüfatları ili” elan olunması belə təsərrüfatların fəaliyyətinə geniş imkanlar açmışdır. Mən də artıq bir neçə ildir ki, ailə təsərrüfatı fəaliyyəti ilə məşğulam. Təsərrüfatımızda, əsasən, iri-

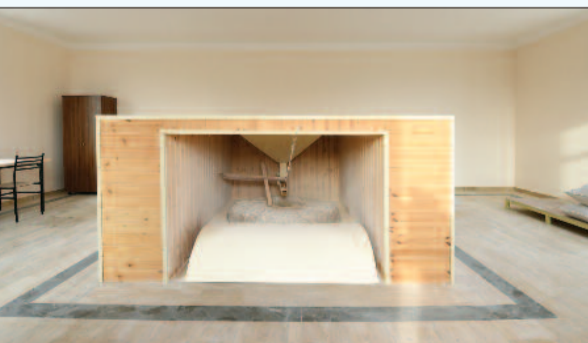
buynuzlu mal-qara saxlayırıq. Ötən dövrdə ailə büdcəmizin hesabına heyvanların baş sayını artırmışdıq. Lakin məqsədimiz bu sahədə fəaliyyətimizi daha da genişləndirmək idi.

Buna görə, ötən il Sahibkarlığın İnkişafı Fonduna müraciət etdik və qısa müddətdə müraciətimizi dəyərləndirdilər. Belə ki, bu il fevralın

6-da Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri cənab Vasif Talbov sahibkarlarla görüşdə digərləri ilə yanaşı, mənə də güzəştli kreditin çekini təqdim etdi. Bunun da nəticəsində hazırda təsərrüfatımıza qoyulan 70 min manatlıq investisiyanın 35 mini dövlət hesabına təmin olunmuşdur. Bizə göstərilən qayğıya görə qəzetiniz vasitəsilə dövlətimizə minnətdarlığımızı bildiririk. Gələcəkdə daxili bazarın ət və süd məhsulları ilə təminatına daha çox töhfə verməyə çalışacağıq.

Süleyman YUSİFOV
Babək rayonu, Şıxmahmud kənd sakini, ailə təsərrüfatı sahibi

Tarixi abidələrimizə və milli dəyərlərimizə ehtiram

Hörmətli redaksiya!

Muxtar respublikanın ayrılmaz həyat ritminə çevrilən tikinti-quruculuq tədbirləri bu qədim yurd yerini gözəlliklər məskəninə, müasirliyə qovuşdurub. Həmin tədbirlərin bütün sahələri əhatə etməsinə isə hər birimiz öz həyatımızda görür, sevinirik. Se-

vinirik, həm də ona görə ki, quruculuq tədbirləri tarixi abidələrimizi və tikililəri də əhatə edir. Belə tikililər sırasında su dəyirmanları da vardır. Onlardan biri də yaşadığım Ordubad rayonunun Darkəndində ötən əsrin ortalarında elin gücü ilə tikilmiş dəyirmandır.

Məlumat üçün bildirim ki, Darkənd sakinləri ilə yanaşı, qonşu yaşayış məntəqələrinin camaatı da uzun illər bu dəyirmədən istifadə edib. Lakin ötən əsrin 90-cı illərində bu tarixi tikilinin də fəaliyyəti dayandırılmış və yararsız hala salınmışdır.

2019-cu ildə dəyirmanın yenidən qurulmasına başlanılması hamımızı sevindirdi. Cari il yanvar ayının 13-də dəyirman Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri cənab Vasif Talbovun iştirakı ilə istifadəyə verildi. Artıq istehsal etdiyimiz taxılı həmin dəyirməyə üyütmək imkanı qazanmışdıq. Bu, darkəndlilərin su dəyirmanında əldə olunan undan istifadəyə maraqlarını daha da artırır. Kənd sakinləri adından bizə göstərilən qayğıya görə Ali Məclisin Sədrinə minnətdarlığımızı bildiririk.

Sənan BAXŞIYEV
Ordubad rayonu, Darkənd sakini

Müqəddəs peşə borcumuzu layiqincə yerinə yetirəcəyik

Hörmətli redaksiya!

Azərbaycanda və onun ayrılmaz hissəsi olan Naxçıvanda ulu öndərin siyasi kursunun layiqli davamçısı Prezident cənab İlham Əliyevin diqqət və qayğısı nəticəsində səhiyyə sistemində aparılan uğurlu islahatların, tibb müəssisələrinin maddi-texniki bazalarının təkmilləşdirilməsinin, təchizat və kadr hazırlığı ilə bağlı görülən işlərin bəhrəsini bu gün hər birimiz görürük.

Aparılan islahatlar əhalinin dövlət tibb müəssisələrinə inamını artırmaqla bərabər, tibb işçilərinin sosial vəziyyətinin də yaxşılaşmasına xidmət edir. Bu gün təkə səhər, rayon mərkəzlərində yox, ucqar kəndlərdə belə, işləyən həkim və orta tibb işçiləri üçün əlverişli iş şəraiti yaradılıb. Muxtar respublikada səhiyyənin inkişafı istiqamətində görülən işlərin davamı olaraq icbari tibbi sığortanın tətbiqinə başlanılması tibb işçilərinin aylıq vəzifə maaşlarına da müsbət təsir göstərmişdir. Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi Sədrinin “Naxçıvan Diaqnostika Müalicə Mərkəzi” publik hüquqi şəxsin işçilərinin aylıq vəzifə maaşlarının 2020-ci il fevralın 1-dən 50 faiz artırılması haqqında imzaladığı Sərəncam kollektivimizin sevincinə səbəb olub. Biz səhiyyə işçiləri də bu dövlət qayğısına cavab olaraq əhaliyə tibbi xidmətin keyfiyyətinin yüksəldilməsində, insanların sağlamlığı keşiyində durmaq kimi müqəddəs peşə borcunun layiqincə yerinə yetirilməsində daha səylə çalışacağıq.

Fərizə BAYRAMOVA
tibb bacısı

Tarzan (hekayə)

Günəbaxan çubuğundan düzəltdiyi "atını" yolun toz-torpağında sürüyə-sürüyə səbirsizləndirdi ki, birçə axşam düşsəydi, "Tarzan" filminə baxardı. Bəzən də içini qaralıq alırdı ki, birdən işıqlar yanmaz, ya da başqa nəşə baş verər baxa bilməz, o zaman təmiz dilxorçuluq olar...

...Ertəsi gün səhər tezdən hamı baxdı ki, Fərzəli həyətlərindəki qollu-budaqlı, qocaman tut ağacından yoğun bir kəndir asıb, budaqdan-budağa tullanaraq tarzanlıq edir. Və tarzanlığı da təkcə tullanmaqla bitmirdi, həm də tarzansayağı qışqır-bağır salıb qonşuların baş-beynini aparırdı. Artıq hamıya aydın idi ki, axşam "Tarzan" filmini izləyənlərdən biri də Fərzəli olub. Onun bu hərəkətləri atası Haxverdiyə, xüsusilə ləzzət edirdi. Çünki Fərzəli nə edirdisə, Haxverdi düşünürdü ki, bunu heç kim bacarmaz və onun oğlundan heç yer üzündə yoxdu, ondan bir dənədir. Lovğalıq, yalan-palan sözləri, riyakarlığı ilə Çeşməli kəndində ad çıxaran Haxverdi barədə həm də onu deyirdilər ki, bu adam yaltaqlığı hörmətdən salıb. Kəndin çayxanasında oturub danışanda o qədər özündən hörələyirdi ki, tanış-biliş pıçılı ilə "Haxverdiyə yenə dərzilərimizdir", – deyərək gülüşürdü...

...Ala danalarının kəndirini ağaca bağlayıb elə dana kimi də böyürən oğlunu görəndə Haxverdi adətini üzrə yenə də ləzzət çəkdi: "Oğuldu yee, oğul, o boyda ağacın başına necə çıxıb, ə bu?!" – deyərək astadan dilləndi. Çox çəkmədi ki, Fərzəlini yanına çağırıb kürəyinə asta-asta vuraraq dedi:

– Əəə, bə sən ora necə çıxıbsan?!

– Tezdənən ordayam, dədə...

– Halaldı, mənim oğlum belə də olmalıdı... Məndən sənə məsləhət: ucalmaq, yüksəlmək üçün bundan sonra da nə lazımdırsa elə... Lap ən aşağı bildiyin adamın da qabağında ikiqat əyil, çapısında süpürgə ol, əyində qaloş ol, çarıq ol, ancaq səni həmişə bugünkü kimi ucalarda götürm...

"Ana gözən ağacları balası budaq-budaq gözər" məsəli kimi, həmin gündən Haxverdi nə töküdü, Fərzəli də onu yığırdı. Seçilmək, ucalmaq üçün hər şeyi edirdi, ancaq lazım olan heç nəyi etmədi: dərslərini oxumurdu, zəhmətə qatlaşmırdı, evə heç bir kömək etmədi, bədii kitab üzvi açmırdı, özünü mədəni baxımdan zənginləşdirmirdi... Əvəzində isə sinifdə, idman dərslərində, məhəllə oyunlarında uşaqları bir-birinə qarşı qızıdır, fiziki cəhətdən daha qüvvətli gənclərə yaltaqlanırdı, onların sağına-soluna keçir, ayaqqabılarını cütləyir, üst-başlarını təmizləyir, sinifdə yaxşı oxuyan uşaqları müəllimlərin gözündən salmaq üçün hər variantı sınaqdan çıxarırdı.

Gün gəldi, məqam yetişdi, Fərzəlinin də ali məktəblərə qəbul imtahanının vaxtı çatdı. Səhvləri o qədər çox oldu ki, bir-iki düzünü də vurub apardı. Və beləliklə, o, imtahanlarda sıfırın altında bal topladı. Kənddə hamı rişxənd və məzəylə deyirdi ki, Fərzəli imtahanlarda dövlətə borclu qalıb.

Sonra əsgərlik dövrü başladı. Bir dəfə nümunəvi xidməti ilə ad-san qazanmış əsgər yoldaşı Zamiqin fərdi silahının darağını oğurlayıb postun yaxınlığındakı meşəlik ərazidə gizlətdi. Zamiq tabeliyindəki texniki vasitələrlə ehtiyatsız davranışına görə ciddi cəza aldı. Fərzəli isə bir neçə gündən sonra darağı "tapan" əsgər kimi komandirinin gözüne girə bildi. Haqq-ədalət yerini tapıb, hər şey ortaya çıxanda isə adətini üzrə yenə də itdəndüşmüş oldu. Ancaq xidmət müddətində bu cür oyunlar qurmağın da peşəkarına çevrildi.

Haxverdi də artıq, öz növbəsində, bütün "imkanlarını" işə salıb Fərzəliyə iş düzüb-qoşmaqla məşğul idi ki, əsgərlikdən qayıdanda boş qalmasın. Ona görə də mərkəzi şəhərlərin birində özəl şirkətlər birliyinin rəhbəri olan uzaq qohumları Firdovsinin evinə kənd qatdığı, bal, kənd yumurtası daşımaqdan yesir olmuşdu. Qabağında ikiqat qalmaqdan az qala beli əyilmişdi...

Bir müddət sonra artıq Fərzəli həmin şirkətin təsərrüfat işlərini idarə edirdi. Tez-tez də yalan, hiylə, kəm-kəsir, işçilərlə tərbiyəsiz rəftarı ilə gündəmə gəlirdi. Haxverdi də kənddə hey deyirdi ki, Firdovsi bütün işini Fərzəliyə tapşırıb, şirkəti Fərzəli idarə edir. Bu gün – sabah öz şirkətini açacaq, onda görəsiz mənim oğlum kimdir...

Əvvəllər özünü işgüzar, öz rəhbərinə sədaqətli göstərərək xüsusi yaltaqlanmaq bacarığı ilə dərin etibar qazanan Fərzəli yavaş-yavaş bu etibarını özünün şəxsi maraqları naminə istifadə etməyə başladı. Çox keçmədi ki, şirkət kəsiləri, iqtisadi tənəzzüllü ilə gündəmə gəldi. Firdovsi baxdı ki, nəinki irəliləyir, hətta günü-gündən batır. Fərzəli çörək yediyi qaba tüpürdükcə tüpürür: oğurlayır, başqa adamların adına vəsaitləri yönəldərək nağdlaşdırmaqla mənimsəyir, bir sözlə, çapıbtalayır, oğurladıqlarının da böyük bir qismini eys-işrətə xərcləyir. Nəhayət, işin axırı məhkəmədə bitdi və Fərzəli 10 il həbs cəzası aldı. Haxverdinin ürəyi həbsxanaya yol döyməyə 7 il tab gətirdi. Arvadı Nubar da ondan 1 il sonra ağır xəstəlikdən həyatla vıdalışdı.

...15 il sonra Fərzəli öz doğma kəndlərinə qayıdanda darvazalarının ağzında uca otlar göyərmişdi. Paslı məftillə bağlanmış taxta darvazanı açıb həyətdə girdi. Tövlə də, samanlıq da, evləri də, sanki kiçilib bir balaca olmuşdu. Qocaman tut ağacı da yerində idi, amma artıq əldən düşdüyü hiss olunurdu. Evə girib bir vaxt "Tarzan" filmini izlədiyi ağ-qara televizoru yandırdı. Efiərdə Azərbaycanın görkəmli təbiətşünas alimi Həsən bəy Zərdabi barədə film yayımlanırdı. Filmdə Həsən bəyin bu fikirləri onu silklədi, sanki ildırım kimi vurdu: "Ucalmaq üçün uca ağacların başına çıxmaq lazım deyil, körpə fidanlar əkmək lazımdır"...

Evdən çölə çıxıb qocaman tut ağacının altında var-gəl edib qarara fikrə getmişdi. Axı atası bir vaxtlar uca ağacların başına çıxdığına görə onunla fəxr etmişdi... Amma ona körpə fidanlar, balaca tinglər əkməklə ucalmağı öyrətməmişdi. Əgər öyrətsəydi, indi Fərzəli də uca insanlardan biri idi... Türmədən yenidən qayıtmış işsiz-gücsüz, hörmətsiz bir avara yox...

Sahil TAHIRLI
"Nuhçıxan" İnformasiya Agentliyi

Dünya Naxçıvan şəhərindəki Dövlət Bayrağı Muzeyinin 6 əsas, 5 altbölmədən ibarət *bayraqmuzeyi.nmr.az* rəsmi internet saytı istifadəyə verilib. Saytın ana səhifəsində Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi Sədrinin

publikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin Dövlət Bayrağı haqqındakı dəyərli fikirləri və muzeyin ekspozisiyasından görüntülər yer alır.

Saytın altbölmələrində izləyicilər muzey haqqında məlumatlarla, rəsmi

Muzeylərin rəsmi internet saytları istifadəyə verilib

"Naxçıvan şəhərində Dövlət Bayrağı Meydanı və Muzeyinin yaradılması haqqında" 2014-cü il 22 avqust tarixli Sərəncamı, ümum-milli lider Heydər Əliyev və Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin Dövlət Bayrağı haqqındakı dəyərli fikirləri və muzeyin ekspozisiyasından görüntülər yer alır.

Saytın altbölmələrində izləyicilər muzey haqqında məlumatlarla, rəsmi

sənədlərlə, Dövlət Bayrağı ilə bağlı yazılan məqalələrlə, keçirilən tədbirlərlə, muzeydə yerləşən bayraqlarla yaxından tanış olmaq imkanı əldə edirlər. "Virtual səyahət" bölməsi vasitəsilə dünyanın müxtəlif ölkələrindən muzeyi virtual olaraq görmək mümkündür. "Fotoqalereya" və "Videoqalereya" bölmələrində muzey və ekspozisiya haqqında fotosəkil və videolar yerləşdirilib. "Əlaqə" bölməsində muzeyin ünvanı, e-mail adresi və telefon nömrəsi ilə bağlı məlumatlar var.

***

"Naxçıvan Dövlət Tarix Muzeyinin 95 illik yubileyinin keçirilməsi ilə əlaqədar Tədbirlər Planı"na əsasən bu mədəniyyət müəssisəsinin də rəsmi internet saytı istifadəyə verilib.

Özünüməxsus dizaynı ilə seçilən portal 6 əsas və 8 altbölmədən ibarətdir. *tarixmuzeyi.nmr.az*

elektron ünvanı ilə təqdim olunan saytın ana səhifəsində izləyicilər Naxçıvan Dövlət Tarix Muzeyinin ekspozisiyasından görüntülərlə tanış ola, bölmə və altbölmələrə keçid edə bilərlər. "Muzey haqqında" bölmə 4 altbölmədən ibarətdir. Burada Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi Sədrinin "Naxçıvan Dövlət Tarix Muzeyinin 95 illik yubileyinin keçirilməsi haqqında" 2019-cu il 2 avqust tarixli Sərəncamı yerləşdirilib, muzey və ekspozisiya zalları barədə ətraflı məlumatlar öz əksini tapıb.

Portalın maraq cəlb edən bölmələrindən biri də "Elektron kitabxana"dır. Burada qədim diyarımızın

tarixi və Naxçıvan Dövlət Tarix Muzeyi ilə bağlı çap olunmuş dəyərli kitabların, elmi mənbələrin elektron variantları yerləşdirilib. Saytın "Media bölməsi" tədbirlər, məqalələr, fotoqalereya və videoqalereya olmaqla, 4 altbölmədən ibarətdir. Bu bölmələrdə izləyicilər muzey haqqında müxtəlif multimedia materialları ilə tanış ola bilərlər. Burada muzeydə keçirilən tədbirlər, məqalələr, eyni zamanda muzey ekspozisiyasının fotosəkil və videolarını da izləmək mümkündür. "Virtual səyahət" bölməsi isə Naxçıvan Dövlət Tarix Muzeyinə virtual səyahət imkanı yaradır. Buraya keçid etməklə dünyanın istənilən nöqtəsindən muzeyin ekspozisiyası ilə əyani tanış olmaq mümkündür. Saytda "Bizimlə əlaqə" bölməsi də yaradılıb ki, burada muzeyin ünvanı, əlaqə telefonları, elektron poçt ünvanı və sosial şəbəkə hesabları barədə məlumatlar yerləşdirilib.

Naxçıvan Muxtar Respublikası
Mədəniyyət Nazirliyinin mətbuat xidməti

Yanvar ayında idmançılarımız 18 medal qazanıblar

Naxçıvan Muxtar Respublikası Gənclər və İdman Nazirliyi tərəfindən gənclərlə iş, eləcə də idmanın kütləviliyinə nail olunması istiqamətində tədbirlər yanvar ayında da davam etdirilmişdir. Belə ki, ötən ay gənclərin Xatirə Muzeyinə ekskursiyası təşkil olunmuş, Heydər Əliyev adına Hərbi Liseyin kursantları arasında "Xəmsə" milli intellektual oyunu, kitab müzakirələri, "Beynəlxalq turizm modeli

Naxçıvanda" adlı seminar keçirilmişdir. Həmçinin sağlamlıq imkanları məhdud uşaqlara animasiya filmi nümayiş olunmuş, muxtar respublikanın ictimai həyatında və yaradıcılıq sahəsində fərqlənən gənclərin mükafatlandırılması tədbiri, Şərur rayonunda futbol hakimləri üçün təlim-məşq toplanışı təşkil edilmişdir.

Ötən ay gənclər arasında idmanın kütləviliyinə nail olmaq məqsədilə

şahmat, sərbəst güləş, voleybol, basketbol üzrə birinciliklər, yoldaşlıq görüşləri, Naxçıvan Futzal Liqasında 13-cü turun oyunları keçirilmişdir.

Yanvar ayında idmançılarımız yüksək nəticələr əldə edərək Azərbaycan birinciliyində 4, beynəlxalq turnirlərdə 14 medal qazanmışlar.

Naxçıvan Muxtar Respublikası
Gənclər və İdman Nazirliyinin
mətbuat xidməti

Futzal komandalarımız ilk imza atdılar

Azərbaycan Futbol Federasiyaları Assosiasiyası və Azərbaycan Futzal Federasiyasının təşkilatçılığı ilə keçirilən futzal üzrə Azərbaycan Kubokunda 1/16 final mərhələsinin oyunlarına yekun vurulub.

İlk dəfə olaraq ölkə kubokunda Naxçıvan Futzal Liqasının iki komandası da mübarizə aparıb. Muxtar respublikamızı kubok oyunlarında "Badamlı" və "Nəqşicahan" futbol klubları təmsil ediblər.

Bu mərhələdə komandalar iki görüşdə üz-üzə gəliblər. "Badamlı" futbol klubu 1/16 final görüşündə

"Forza Neftçi" komandası ilə qarşılaşıb. İlk oyunda 5:2 hesablı qələbə qazanan təmsilçimiz ikinci görüşdə də meydanı qələbə ilə tərk edib – 7:3.

"Nəqşicahan" futbol klubu isə ilk oyunda "Bakı TFK" ilə "sülh bağlayıb" – 0:0. Lakin ikinci oyunda daha əzmkar mübarizə aparan komandamız rəqib qarşısından 5 top keçirməyə müvəffəq olub – 5:1.

Bu nəticələrdən sonra hər iki komandamız 1/8 final mərhələsinə yüksəlib. Bu mərhələdə "Badamlı"

"Neftçi" ilə, "Nəqşicahan" isə "Bakı Fans" komandaları ilə qarşılaşacaqlar. Oyunlar mart ayının 11-i və 12-də, cavab qarşılaşmaları isə martın 18-i və 19-da keçiriləcək.

Ə Ceyhun MƏMMƏDOV

Hüquqi maarifləndirmə günün tələbidir

Sual: *Miras əmlakın faktiki qəbul edilməsi nədir və məhkəmədə işə baxılarkən faktiki qəbul etməni necə sübut etmək olar?*

Cavab: Mirasın faktiki qəbul edilməsi o deməkdir ki, bu üsulla vərəsinin konkret hərəkətləri və rəftarı onun mirası qəbul etmək niyyətini açıq-aşkar təsdiqləyir və sübut edir. Bu cür qəbul etmə miras əmlakı faktiki sahiblik və əmlakı faktiki idarə etmək üsullarını özündə ehtiva edir. Miras əmlakı faktiki sahiblik etmək o deməkdir ki, bu zaman vərəsinin mirası qəbul etmək niyyəti onun hərəkətlərindən açıq-aşkar görünür. Bunlara vərəsinin miras qoyanın yaşadığı evə köçməsi, miras qoyanla birlikdə yaşayan vərəsinin həmin mənşildə yaşamağa davam etməsi, vərəsinin miras əmlakı götürüb öz evinə aparması, miras qoyanın əmanət kitabçasını saxlaması, miras qoyanın həyatıyanı sahəsində işləməsi hallarını misal göstərmək olar.

Miras əmlakı faktiki idarə etmək dedikdə vərəsinin etdiyi elə hərəkətlər başa düşülür ki, bu hərəkətlər, adətən, mülkiyyətçi öz mənəfeyi üçün əmlakın saxlanması

və normal təsərrüfatın aparılması üçün edir. Bu hərəkətlərə misal olaraq əmlakı lazımi vəziyyətdə saxlamaq (əgər miras qoyanın heyvanları varsa, heyvanları lazımcına bəsləmək), miras qoyanın əmlakını təmir etmək, əmlakla bağlı vergi ödəmək, siğortahaqqı və digər ödənişlər vermək, kirayə müqaviləsi ilə miras qoyana məxsus evdə yaşayan kirayəçilərdən kirayə haqqı almaq, miras qoyanın həyatıyanı təsərrüfatını şəxsən aparmağı göstərmək olar.

Miras əmlakın faktiki cəhətdən qəbul edilməsini təsdiqləmək və sübut etmək böyük əhəmiyyətə malik olan məsələdir. Müxtəlif sənədlər miras əmlakın faktiki qəbul edilməsini təsdiq edə və sübuta yetirə bilər. Bunlara mənzil-istismar sahəsinin, vergi orqanının və yerli icra hakimiyyəti nümayəndəsinin verdikləri arayışlar, notariat qaydasında təsdiqlənmiş sazişi, avtomobilin texniki pasportunun vərəsədə olmasını təsdiq edən sənədləri misal göstərmək olar.

Naxçıvan Muxtar Respublikası
Ali Məhkəməsinin mətbuat xidməti

ŞƏRQ qapısı
Baş redaktor:
MEHRİBAN SULTANOVA

Ünvan: AZ-7000,
Naxçıvan şəhəri, "Təbriz" küçəsi 1.
Telefonlar: Məsul katib: 545-62-47
Şöbələr: 545-81-44, 545-51-18
Müxbirlər: 545-75-21, Faks: 544-52-52
E-mail: serqqapisi@nakhchivan.az

Qeydiyyat №: 575
Əlyazmalara cavab verilmir
və onlar geri qaytarılmır

Nömrəyə məsul: Səbuhi Həsənov
Qəzet redaksiyanın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnilib və Əcəmi NPB-də ofset üsulu ilə çap olunmuşdur.
Tiraj: 1500. Sifariş № 175